

**ΕΝΔΟΜΥΧΑ ΚΑΙ ΕΜΠΕΡΙΝΟΥΣΤΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΡΙΩΔΙΟΥ
ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ
«ΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΨΥΧΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΑΛΗΘΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ»**

- **Θεόπνευστα θεολογικά και εμφιλόσοφα κείμενα του μουσοστεφούς και ενσόφου αιιδίμου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος Χατζή (1913-1989) περί της τιμής και μνήμης των ψυχών κατά το Μέγα Ψυχοσάββατο στην πολυμαρτυρική νήσο Ίμβρο και περί της τραγικώς πτωτικής καταστάσεως των συγχρόνων ανθρώπων, οι οποίοι μεταβάλλονται σε Καρνάβαλους φέροντες το της υποκρισίας προσωπίον...**

Διερωτήθη ο γράφων εάν και κατά πόσο είναι σκόπιμο και κυρίως πνευματικώς ωφέλιμο να μνημονευθούν δύο κείμενα, όντως θεόπνευστα και θεοκίνητα κείμενα του εμπεινούστατου και εμφιλοσόφου μουσοστεφούς αιιδίμου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος, τα οποία αναφέρονται αφενός στην κατά το Μέγα Ψυχοσάββατο της περιόδου του Τριωδίου τιμή και μνήμη προς τους προσφιλείς και εν γένει πάντας τους απ' αιώνων κεκοιμημένους αδελφούς μας όπου γης Χριστιανούς παρόλο που ουδέ κατ' ελάχιστον οι σύγχρονοι υλόφρονες κοσμικού γήϊνου φρονήματος άνθρωποι επιθυμούν έστω και να ψελλίσουν στα χείλη τους τις λέξεις: «θάνατος, κεκοιμημένος, μνημόσυνο, τρισάγιο, κόλλυβα, κοιμητήρια, τάφος», αλλά και αφετέρου στην ειδωλοποίηση της ανθρώπινης ζωής με την αποθέωση του ποικιλόμορφου προσωπίου της υποκρισίας, το οποίο είναι τόσο ασμένως προσλαμβανόμενο και προσφιλές από τους συγχρόνους κάθε ηλικίας ανθρώπους, οι οποίοι ευχαρίστως μιμούνται τους διάφορους Καρνάβαλους γενόμενοι και οι ίδιοι Καρνάβαλοι, προκειμένου να αποκρύψουν τα από Θεού πρόσωπά τους και να μεταμορφωθούν σε κάτι φαντασιακά διαφορετικό και δήθεν «λυτρωτικό» και «απελευθερωτικό».

Διερωτήθη ο γράφων εάν και κατά πόσο τολμά άραγε κάποιος να ομιλήσει ή να γράψει εναντίον όλης αυτής της αντινομικής πτωτικής καταστάσεως, η οποία, δυστυχώς, αποκαλύπτει πόσο «γυμνός είναι ο Βασιλεύς», ήτοι ο σύγχρονος υλόφρων, οργιωδώς καταναλωτικός, σαρκολατρικός, γήϊνος και χοϊκός (=χωματένιος) άνθρωπος και ναι, ναι, ακόμη και ο Ορθόδοξος Χριστιανός, που αισθάνεται ανασφαλής, κομπλεξικός (complex), με συμπλέγματα και σύνδρομα εντόνως ψυχοπαθολογικά γι' αυτό που είναι και δεν τολμά να αρθρώσει λόγω αληθείας και αφυπνιστικής ανατροπής, ανατάσεως, επαναστάσεως ψυχικής και αναστάσεως πνευματικής για όλα εκείνα τα οποία αποτελούν και είναι τα όντως «ζώπυρα της πίστεως και του γένους», μήπως τυχόν και χαρακτηριστεί σκοταδιστής, παρωχημένος, παλαιομοδίτης, αναχρονιστικός, εκτός τόπου και χρόνου, και τόσα άλλα φλύαρα, μάταια, μωρά και κενά «ων ουκ έστι αριθμός».

Αναλογιζόμεθα την τραγικώς επικρατούσα πτωτική κατάσταση στις ταλανιζόμενες άνευ πυξίδας ψυχές και στην ενδιάθετη αδιέξοδη υλιστική και τυραννικώς «ορθολογιστική» σκέψη του εσκοτισμένου νοός των συγχρόνων ανθρώπων και δη των Ορθοδόξων Χριστιανών κατά την πνευματική περίοδο του Τριωδίου ως προπαρασκευαστικού προδρομικού νηπτικού προσταδίου της Αγίας Μεγάλης Τεσσαρακοστής, και έτι

περισσότερο αίρεται πάσα αμφιβολία και οιοσδήποτε ενδοιασμός ή δισταγμός να αναδημοσιεύσουμε τα δύο ως άνω ειρημένα εμπεινούστατα κείμενα του αιιδίμου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας Μελίτωνος, όταν μάλιστα στρέφουμε τα όμματα παντού και όπου γης και αντικρίζουμε την θεοποίηση του Καρνάβαλου, του τόσο γελοιωδώς αποκαλούμενου «*θεού Καρνάβαλου*», και συγχρόνως την κάλπικη και κίβδηλη, μωρή και άφρονα «*αποθέωση*» του φέροντος τα ποικιλόμορφα και ποικιλώνυμα προσωπεία της υποκρισίας και της φενάκης, της ειδωλοποίησεως και της ατέρμονος ανεκπληρώτου ψυχοσωματικής τελειώσεως συγχρόνου ανθρώπου. Καίτοι διανύουμε μία ιδιαζόντως και εξόχως κατανυκτική και αγιοπνευματικώς διδακτική περίοδο στην οποία η Μήτηρ όλων μας Αγία Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά προσευχόμενη και δεομένη τους κεκοιμημένους προσφιλείς αδελφούς και οικείους μας εν τη πίστει, αλλά και πάντας τους από Αδάμ και Εύας προπάτορές μας έως και σήμερα, εντούτοις σχεδόν ουδείς επιθυμεί να ενθυμηθεί και να μνημονεύσει τους κεκοιμημένους αφού τα πάντα είναι μέθη και παραφροσύνη στο βωμό της «*αχαλίνωτης απελευθέρωσης*» των παθών δυστυχησμένων και ανικανοποίητων ανθρώπων, αλλά και ουδείς λόγος ακούγεται μηδέ και από τον χώρο της Εκκλησίας, η οποία άνευ φόβου και πάθους οφείλει να διακηρύττει απορρίπτουσα κάθε μορφής προσωπείο το: «*Κατηγορώ την Υποκρισίαν*», όπως άλλοτε «*expressis verbis*» διεκήρυξε ο αιιδίμος Μητροπολίτης Γέρον Χαλκηδόνας Μελίτων.

Το πρώτο από τα αναδημοσιευόμενα κείμενα του αιιδίμου εμφιλοσόφου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνας Μελίτωνος, το οποίο ανήκει στα «*λογοτεχνήματά του*», τιτλοφορείται «*Το Ψυχοσάββατο*» και εδημοσιεύθη κατά το έτος 1955 στο περιοδικό «*Ίμβρος*», όταν τότε Μητροπολίτης Ίμβρου και Τενέδου ήταν ο Μελίτων (1950-1963), ο οποίος θεολογικώς διδακτικά γράφει τα εξής: «*Οικιακός μας είναι ο θάνατος εδώ πάνω στο νησί μας. Ήμερος. Αναμενόμενος. Παραμερίζει τις ροδοδάφνες και ξεπροβάλλει. Κι' ο δούλος του Κυρίου, αντικρύζοντάς τον, δεν αιφνιδιάζεται, δεν αγριεύεται. Φυσικά, δεν είναι καλόδεχτος. Όμως, ακόμη και στις τραγικότερες επισκέψεις του, δεν είναι ξένος, επίσημος, παγερός. Στις συναντήσεις μαζί του κυριαρχεί ένας τόνος μαλακός, ένα είδος σπιτικής ζεστασιάς. Κάπου κει στο γωνίδι τον βαζουμε και κάθετα, κι' αρχίζουμε μαζί του συνομιλία. Ο θάνατος, εμείς κι' ο λόγος συμπάρεδρος. Μοιρολογούμε. Διαλογικά μοιρολογούμε. Ζητούμε λόγους, εξηγήσεις. Παραπονιόμαστε. Τον κακίζουμε τον θάνατο. Χύνουμε πύρινα δάκρυα. Κάποτε ο τόνος γίνεται θερμότερος. Ανεβαίνει η κλίμακα του θρήνου, γίνεται κραυγή γοερή, οδυρμός. Πάλιν όμως τα πράγματα είναι μερωμένα, δεν ξεπερνούν τα χριστιανικά ανθρώπινα όρια. Δεν μας κυριεύει εδώ εκείνο το αβάσταχτο αίσθημα του χάους, της ανοιγομένης αβύσσου, που νοιώθουν άλλοι λαοί στον ερχομό του θανάτου. Ανάμεσά μας και στον θάνατο δεν υπάρχει κενό. Σιωπή δεν υπάρχει. Εκείνη η μεγάλη, βαθειά, βαρειά σιωπή, που γεννά το δέος και συγκλονίζει και ξεθεμελιώνει την ανθρώπινη ύπαρξη.*

Οικιακός μας είναι ο θάνατος εδώ. Το βασίλειο του βρίσκεται λίγο πέρα απ' την αυλή του σπιτιού μας, στην στροφή του αυλογύρου της Εκκλησίας μας. Συνορεύει με το χωράφι μας και με τ' αμπέλι μας. Το πρωί πάμε να μεταδέσουμε την γίδα μας και περνούμε μπρος απ' το γαληνεμένο αυτό τοπίο. Το βραδυνό, γυρνώντας απ' την εξοχή στο χωριό, καλησπεριζόμαστε σα χωριανοί με τον αφέντη θάνατο.

Απλά απλωμένο κοντά στη ζωή μας, το νεκροταφείο του χωριού, ούτε μας απωθεί, ούτε μας τρομάζει. Σκόρπιοι χαμηλοί Σταυροί ξεφουτρώνουν μες' απ' το χαμομήλι. Πουθενά βάρος και κρυάδα μαρμάρου. Καμμιά καταθλιπτική επιβλητικότητα. Ούτε

άκαμπτη γαλήνη. Ειρήνη ιλαρή, θα μπορούσαμε να την πούμε αυτήν την μαλακή ησυχία, που είναι χυμένη στο χωριού μας το νεκροταφείο. Πλάϊ στην ορθή αυστηρότητα του κυπαρισσιού, μιά αγριοτριανταφυλλιά έχει τινάξει το ρόδινό της τόξο, και μεσ' απ' τον κισσό ξεπηδά μιά φαιδρή νότα ανθισμένης αμυγδαλιάς. Θαρρείς κι είναι περιβόλι του σπιτιού μας.

Λιβανίζει το σπίτι η Ιμβριώτισσα νοικοκυρά με την ποδιά της, παίρνει το λιβανιστήρι και πηγαίνει στο μικρό νεκροταφείο, για να λιβανίσει κι εκεί κάποιο δικό της σταυρό. Κι' έπειτα, στη βάση του σταυρού, θ' ανάψει το καντήλι. Και θάρθει κι άλλη νοικοκυρά. Κι' άλλη. Θάρθουν πολλές. Κάθε σπίτι έχει και τον σταυρό του. Σπίτι και σταυρός. Ανάβουν στο σπίτι τα τζάκια, ανάβουν και στους σταυρούς γλυκά καντήλια. Και σα πέφτει το σκοτάδι, πάνω από τα χαμομήλια, λαμπυρίζουν σα πυρολαμπίδες πολλά, σκορπισμένα τόσα δα φωτάκια. Σαν ένα κομμάτι καθρεφτισμένου ουρανού, με πολλά - πολλά αστράκια, είναι το νεκροταφείο μας την νύχτα. Κι' είναι ήμερο και ζεστό και στο σκοτάδι. Είναι πάντα ήμερο και σπιτικό. Τόσο, που κι' η άσπρη κότα μας ώρες - ώρες ξεχνιέται κει μέσα. Και το μεγάλο βόδι μας, επίσημο καθώς γυρίζει το βράδυ απ' το χωράφι, στρέφει φιλικά προς τα εκεί τα σημαντικά, στοχαστικά του μάτια. Και τα μικρά παιδιά μας άφοβα μπαίνουν στο περιβόλι του παππού - θανάτου.

Πριν λίγο καιρό, στο Γλυκό, πέθανε ένα μικρό παιδί. Έφυγε από την αυλή του σπιτιού του, μεσ' απ' τα παιχνίδια του, ανάμεσα από τα άλλα μικρά παιδιά και πήγε σ' ένα μικρό σπιτάκι, κάτω απ' την χλόη του νεκροταφείου. Τ' άλλα παιδιά συνέχισαν τα παιχνίδια τους, στις αυλές των σπιτιών. Μα μιά μέρα, καθώς έπαιζαν, θυμήθηκαν το μικρό αγόρι, κι' αφήνοντας μισοτελειωμένο το παιχνίδι, πήγαν να βρουν το μικρό τους φίλο. Στο μικρό του μνήμα το παιχνίδι τους. Και, μ' αυτή τη σοβαρή τρυφερότητα πόχουν τα παιδιά, φύτεψαν πάνω στο νωπό χώμα βιολέτες και τριανταφυλλίες.

Μέσα σε μιά τόσο οικεία με τον θάνατο ατμόσφαιρα, το Ψυχοσάββατο - και σ' αυτήν ακόμη την καρδιά της αποκριάς - δεν μας ξενίζει. Μας έρχεται σαν θλιμμένος τόνος βιολιού, που εισάγεται απαλά, ανάμεσα στις φανταχτερές αποκριάτικες νότες, σα στοιχείο συνθετικό. Θαρρείς και το αποζητά, σαν οργανικό της μέρας η συμφωνική οικονομία του Τριωδίου. Εκεί που πάγει να ξεφύγει απ' τα μέτρα της η διονυσιακή διάθεση του θυμικού, να γίνει φρενίτις, να ξεπεράσει την πραγματικότητα, παρεμβαίνει με συγκεραστική γλυκύτητα ο θλιμμένος τόνος του Ψυχοσαββάτου. Προλαμβάνει το χάος. Το κάνει ρυθμό. Έρχεται κι' απλώνεται σα σκιά που μερώνει το όργιο του φωτός και το κάνει φως.

Πόσο βαθειά νοιώθει αυτή τη σύνθεση και πόσο σοφά κι αριστουργηματικά την τεχνουργεί η απλή γυναίκα του λαού, η μάνα μας.

Εκεί κάτω στο χαμώγι του σπιτιού, πλάϊ στο τζάκι, η Ιμβριώτισσα γυναίκα θ' απλώσει, πάνω στο ίδιο τραπέζι, τα μεγάλα θέματα της ζωής και του θανάτου. Απ' το ίδιο σιτάρι, που τόσπειρε ο άντρας της στην πατρική της γη και το θέρισε αυτή με τα δικά της χέρια, θ' αναστήσει τις χαρές των ζωντανών και των νεκρών: Θ' ανοίξει το φύλλο για την αποκριάτικη πήττα - ευφροσύνη του σπιτιού, και θα κάνει το κόλλυβο - γλυκασμό των ψυχών.

Σκουμμένη κει, μ' ανασηκωμένη την μαύρη μαντίλλα της, θα κινήσει τα δουλεμένα χέρια της, στοργικά, ανάμεσα στις δύο περιοχές της ζωής και του θανάτου. Θα σμίξει τις

λύπες και τις χαρές. Θα κάνει έτσι, όπως έμαθε από τη μάνα της, κι αυτή απ' τη δική της μάνα. Τα χέρια της μιλούν τη σοφία και την τέχνη μακρυνών γενεών.

Κι αν όλοι ξεχάσουν, αυτή θα θυμηθεί. Η μνήμη της θα προχωρήσει βαθειά στην ιστορία της γενιάς της, έως εκεί που αντέχει. Αυτούς που έφυγαν για το ταξίδι τ' ουρανού, με τ' όνομά τους τον καθένα, θα τους καλέσει πίσω στη ζεστασιά του σπιτιού.

Κι' ενώ θα κορυφώνεται το τραγούδι της ζωής, η καμπάνα του χωριού θα σημάνει Ψυχασάββατο.

Από κάθε σπίτι, από κάθε γωνιά του σπιτιού, θα ξεκινήσουν μαυροντομένες γυναίκες με τα κόλλυβα στα χέρια, και ταπεινές, σιωπηλές, η μία κατόπι στην άλλη, σα λιτανεία, θάρθουν στην Εκκλησία. Εκεί θα κατεβούν αμίλητες και οι ψυχές. Και μέσα στο ημίφως του εσπερινού, νεκροί και ζωντανοί θ' ανταμώσουν. Δεν θάναι ούτε στη χώρα της ζωής, ούτε στη χώρα του θανάτου. Θα σταθούν για μιά στιγμή μαζί, αυτοί που έζησαν και αυτοί που ζουν, κάπου πέρα απ' τον θάνατο και τη ζωή, στη γη της αβασίλευτης ημέρας.

Έξω στο νάρθηκα, τα παιδιά του χωριού, ανύποπτα, θα περιμένουν με τις παλάμες ανοιχτές τα κόλλυβα της κάθε θειάς, για να χωρέσουν».

Όταν δε η από μέσης καρδιάς ενδόμυχος γραφή περί της κατά την νηπτική περίοδο του Τριωδίου τιμής και ιεράς μνήμης των ψυχών των κεκοιμημένων αλλά «αεί ζώντων» στην αιωνιότητα και Βασιλεία του Θεού προπατέρων, πατέρων και αδελφών εν τη πίστει, περατούται, τότε άρχεται να ακούγεται η ηχηρά φωνή του αοιδίμου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος, ο οποίος λαμβάνων αφορμή εμπνευστική από την Ευαγγελική περικοπή την αναγιγνωσκομένη κατά την Κυριακή της Τυρινής αναβοά αφυπνιστικώς και εγερτικώς το: «*Κατηγορώ την Υποκρισίαν*», την υποκρισία εντός της κοινωνίας, της οικογενείας, του λεγομένου πνευματικού κόσμου και αυτής ταύτης της Ορθοδόξου Εκκλησίας και των ανθρώπων της.

Ο αοιδίμος Μητροπολίτης Γέρον Χαλκηδόνος Μελίτων ρίπτει «*άλας επί της πληγής*» για να ερεθίσει και να πονέσει, να εγείρει και να αφυπνίσει τους πάντες και δη την ποιμαίνουσα Εκκλησία, η οποία φοβούμενη μήπως μianθεί, αυτοσυστέλλεται αισθανόμενη ανασφαλής και ασταθής να ασχοληθεί με όσα συντελούνται στα περί αυτής. Ο περίφημος λόγος του αοιδίμου εμπεινουστάτου και εμφιλοσόφου Φαναριώτου Ιεράρχου εξεφωνήθη την 8η Μαρτίου 1970 στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό των Αθηνών, κατά την Θεία Λειτουργία της Κυριακής της Τυρινής, στον οποίο τάδε λέγει ο Μέγας Μελίτων: «*...Και τώρα έρχομαι εις το δεύτερο σημείο της περικοπής: Αυτό της υποκρισίας. Τίποτε δεν καυτηρίασε ο Κύριος τόσο πολύ όσο την υποκρισία.*

Και ορθώς, εις αυτήν είδε και υπάρχει πάντοτε ο μεγαλύτερος παραπλανητικός κίνδυνος, δηλαδή το εωσφορικόν αγγελοφανές φως. Είναι πράγματι φοβερή η δύναμις της υποκρισίας. Τόσο γι' αυτόν που τη ζη και την ασκεί, όσο και γι' αυτούς που την υφίστανται. Και είναι επικίνδυνη η υποκρισία, γιατί ανταποκρίνεται προς βαθύτατον ψυχολογικόν αίτημα του ανθρώπου.

Ο άνθρωπος θέλει να φανή αυτός που δεν είναι. Ακόμη και ενώπιον του εαυτού του και ενώπιον του Θεού. Και έτσι ξεφεύγει από την αλήθεια και την απλότητα και φυσικά και από την μετάνοιαν και την σωτηρίαν.

Σε λίγες ώρες, έξω από αυτόν τον ναόν, έξω από την γαλήνην του, εις τους δρόμους αυτής της Πολιτείας, θα παρελάση ο Καρνάβαλος. Μη τον περιφρονήσετε και μη τον χλευάσετε και μη με κατακρίνετε που τον αναφέρω αυτή τη στιγμή. Δεν είναι καθόλου άσχετος με το μέγιστο πρόβλημα της υποκρισίας. Να τον προσέξετε εφέτος τον Καρνάβαλο με σεβασμό και βαθύ στοχασμό.

Είναι πανάρχαιο το φαινόμενο βαθυτάτου και αγχώδους αιτήματος της ψυχής του ανθρώπου να λυτρωθή από την καθημερινή του υποκρισία, με μίαν έκφρασιν ανωνύμου, διονυσιακής νέας υποκρισίας.

Είναι τραγική μορφή ο Καρνάβαλος. Ζητεί να λυτρωθή από την υποκρισίαν υποκρινόμενος. Ζητεί να καταλύση όλες τις ποικίλες προσωπίδες που φορεί κάθε μέρα με μιά νέα, την πιο απίθανη. Ζητεί να εκκενώση ό,τι υπάρχει απωθημένο μέσα στο υποσυνείδητό του και να ελευθερωθή, αλλά ελευθερία δεν υπάρχει, η τραγωδία του Καρναβάλου παραμένει άλυτη. Το βαθύτατο αίτημά του είναι να μεταμορφωθεί.

Εδώ, λοιπόν, είναι η θέσις της Εκκλησίας, κοντά στον Καρνάβαλο. Σ' αυτόν που ζητεί μεταμόρφωση, το κεντρικό κήρυγμα της Ορθοδοξίας. Να μη τον καταδικάσουμε, λοιπόν, τον Καρνάβαλο, αλλά να σταθούμε και κάτω από την προσωπίδα του, να ακούσωμε την αγωνία του, την έκκλησί του και το δάκρυ του. Επαναλαμβάνω: της Ορθοδοξίας το βαθύτερο κήρυγμα ζητεί ο Καρνάβαλος, περιφερόμενος εις τους δρόμους της Πολιτείας, τη μεταμόρφωσι. Και είναι ο ειλικρινέστατος και εντιμότερος των υποκριτών.

Ίσως θα νομίσετε ότι αστειεύομαι. Απολύτως όχι. Δεν υπάρχει σοβαρότερο πρόβλημα αυτή την ώρα διά την Εκκλησίαν. Δεν είναι δυνατόν η Εκκλησία, και μάλιστα η Ορθόδοξος, η δική μας Εκκλησία, να νοηθή ως άσχετη προς τη ζωή, προς τους καιρούς, προς την αγωνίαν αυτής της ώρας, προς τα φλέγοντα προβλήματα αυτής της στιγμής, απλώς ως πόλις επάνω όρους κειμένη και θεωρούσα τα περί αυτήν. Ως Εκκλησία είμεθα εμπειλεγμένοι εις την πορείαν του γένους των ανθρώπων, εις την μεγάλην αυτήν περιπέτειαν που ονομάζεται ιστορία, άγουσα εις την τελείωσιν των εσχάτων.

Υποκρινόμενοι την χθες απουσιάζομεν από την σήμερα και η αύριον έρχεται άνευ ημών. Ομιλών εις την Δ' Πανορθόδοξον Διάσκεψιν της Γενεύης είχαν είπει: «Η χθες περήλθε προ πολλού, ούτε καν την σήμερα ζώμεν, μας προέλαβεν η μεθαύριον». Το επαναλαμβάνω αυτό σήμερα εντονώτερον. Διότι είναι η πέραν της αυτάρκους υποκρισίας αλήθεια, η απλή – η ευκολώτερη αντιμετώπισις των προβλημάτων είναι να τα χλευάση και να τα κατακρίνη κανείς και να αντιπαρέλθη, όπως ο ιερεύς και ο λευϊτης της Σαμαρειτικής παραβολής. Αλλά η πληγή είναι εδώ και κράζει.

Ποιος μπορεί υπευθύνως να μας πη ότι είναι έξω κάθε ιστορικής, εξελικτικής πραγματικότητας όλα αυτά τα συνταρακτικά γεγονότα και φαινόμενα της νέας γενιάς της Ανθρωπότητας, η έξαλλη μουσική, οι έξαλλοι χοροί, η έξαλλη επένδυσις, όλη αυτή η παγκόσμιος επανάστασις της νεολαίας.

Αν όλοι οι μικρόνοες, όλοι οι εθελουφλούντες, όλοι οι παρελθοντολόγοι και εγκαυχόμενοι διά την αρετήν της εποχής των συνωμοτήσουν διά να κατακρίνουν όλα αυτά τα πράγματα, η Εκκλησία έχει χρέος να σταθή με θεανδρικήν κατανόησιν ενανθρωπιζομένη, όπως ο Κύριός της, εν μέσω ενός νέου κόσμου, που έρχεται μακρόθεν,

και να ακούση αυτή την αγωνιώδη κραυγή, που αναπηδά από όλα αυτά τα θεωρούμενα από μας έξαλλα πράγματα. Κάτι έχει να μας πη, με όλα αυτά τα φαινόμενα, αυτός ο κόσμος που έρχεται νέος εις τον προσκήνιον της ιστορίας.

Τα νομιζόμενα έξαλλα δι' ημάς τους παλαιούς, όταν λάβωμεν υπ' όψιν το φοβερόν γεγονός ότι είναι από τα χαρακτηριστικά της εποχής μας, είναι η τεραστία απόστασις, που υπάρχει στη διαδοχή των γενεών, δηλαδή η γενεά, η οποία έρχεται έπειτα από εμένα έχει απόστασιν τριών γενεών. Πώς έχομεν την αξίωσιν να την κατανοήσωμεν ημείς αυτήν την νέαν γενεάν, που έρχεται, εάν δεν είμεθα Εκκλησία Χριστού συνεχώς ενανθρωπιζόμενη και συνεχώς μεταμορφώνουσα; Ασφαλώς θα έχετε πληροφορηθή την εμφάνισι μιάς νέας επιστήμης, της μελλοντολογίας, επιστήμης που ασχολείται με την διερεύνησιν και την μελέτην προκαταβολικώς του μέλλοντος, ενός απιθάνου μέλλοντος διά τον κόσμον εις την προόρασιν του οποίου καλείται και η Εκκλησία».

Τάδε λέγει ο αοίδιμος Γέρων Χαλκηδόνας Μελίτων. Άκουσον Εκκλησία, Κοινωνία, Οικογένεια, Άνθρωπε...